

»Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje«.

LAS DOLENJSKA IN BELA KRAJINA
RAZVOJNI CENTER NOVO MESTO d.o.o.
Ljubljanska cesta 26,
8000 Novo mesto

☎ 07 337 29 80
🌐 www.las-dbk.si

Datum: 29.01.2013

OBČINA SEMIČ

ZADEVA: IZVAJANJE AKTIVNOSTI LOKALNE AKCIJSKE SKUPINE DOLENJSKA IN BELA KRAJINA NA OBMOČJU OBČINE SEMIČ V OBDOBJU 2008 - 2013

I. UVOD

Pristop Leader je eden izmed programov EU, ki se v tej finančni perspektivi izvaja prvič. V preteklih obdobjih, tako v predpristopnem obdobju, kot obdobju 2002 – 2006, se program na območju Slovenije ni izvajal. Kljub temu program v Evropi ni neznan. Druge države EU se lahko pohvalijo z zavirljivimi rezultati izvajanja, kar je razvidno iz obsežne literature (revija Leader je mogoče sedaj dobiti tudi v slovenščini) in iz spletnih strani evropskih LAG (local action groups).

Po svoji definiciji je program Leader namenjen za pomoč podeželskim skupnostim za boljše kakovost življenja in večjo blaginjo na podeželju. Ciljne skupine katerim so sredstva namenjena so specifične, in sicer so to društva, **aktivni kmečki žena, mladinska združenja, različne civilne iniciative na podeželju**. Osnovno načelo programa Leader je **partnerstvo** – oblikovanje projektov pri katerih sodeluje več partnerjev, po možnosti iz različnih sektorjev, ki težijo k realizaciji nekega skupnega cilja. Vsebina projektov je različna od dviga kvalitete življenja na podeželju, razvoja novih turističnih produktov, izrabe obnovljivih virov, ureditve kulturne krajine... in tudi iskanja novih podjetniških priložnosti. Večina projektov je z ekonomskega vidika popolnoma neprofitnih. Izvedba projektov sofinanciranih iz programov Leader tudi pripravlja podlage za nadaljnje črpanje sredstev iz drugih ukrepov programa razvoja podeželja, namenjenih za izvajanje individualnih projektov profitnega značaja.

Lokalna akcijska skupina Dolenjska in Bela krajina (LAS DBK) ni nastala čez noč. Potrebno je bilo vložiti kar nekaj časa, znanja in dela. Organizacijo in samo delovanje lokalne akcijske skupine je ministrstvo prepustilo lokalnemu nivoju. Nekaj pravil pa je le postavilo in ta je bilo potrebno ob prijavi strogo upoštevati. Eno izmed teh pravil je, da **morajo k izvajanju lokalne razvojne strategije vsebinsko in finančno pristopiti vse občine iz območja**, ki ga pokriva lokalna akcijska skupina.

Ena izmed prednosti **programa Leader je »lokalnost«**. Nosilci projektov imajo možnosti že v fazi prijave projektov pridobiti informacije, ki jih potrebujejo pri pisanju idejnega predloga projekta in v nadaljevanju pri izvajanju projekta in izstavitvi zahtevkov za opravljeno delo na projektu. Kar je

bistvena razlika od ostalih programov EU, kjer je zbiranje vlog, obdelava in spremljava projektov vodena iz enega centra.

Sredstva programa Leader so namenjena za financiranje projektov s čim širšim učinkom na razvoj podeželja. Razvojni učinek projektov na okolje se ne more izkazati čez noč, zato so potrebna včasih tudi leta trdega dela. Nosilci projektov morajo doseči zastavljanje kratkoročne indikatorje, v nasprotnem primeru niso upravičeni do sofinanciranja iz sredstev Leader in LAS DBK

Iz navedenega sledi, da učinkov oz. rezultatov projektov ni mogoče meriti s **klasičnimi finančnimi kazalniki**, ki se uporabljajo pri merjenju učinkov investicijskih projektov. Učinke projektov Leader je mogoče meriti le z ekonomskimi kazalniki. Takšni izračuni zahtevajo svoj čas. Vprašljiva pa je tudi realnost izračunov izdelanih na tak način. V večini primerov temeljijo izračuni na subjektivni oceni izdelovalcev. V Sloveniji, žal, še nimamo izdelanih primerljivih standardov za merjenje ekonomskih učinkov »mehkih« razvojnih projektov.

II. FINANČNO IZVAJANJE PROGRAMA LEADER 2008 - 2013

SRDSTVA (LEADER+ LAS) ZA IZVAJANJE LOKALNE RAZVOJNE STRATEGIJE:	2.760.000,00€
VPLAČANA SREDSTVA OBČINE SEMIČ 2008 - 2012 :	49.015,00€
ODSTOTEK V MASI VPLAČANIH SREDSTEVE LAS:	3,6%
SREDSTVA (LEADER+LAS) ZA PROJEKTE OBČINE SEMIČ:	99.360,00€

Obrazložitev: Za izvajanje projektov vključenih v Lokalno razvojno strategijo Dolenjske in Bele krajine je bilo v obdobju 2008 – 2012 namenjenih 2,760 mio € sredstev (skupaj sredstva LEADER in LAS). Višina dejansko porabljenih sredstev bo odvisna od uspešnosti nosilcev. Občina Semič je v istem obdobju nakazala sredstva v višini 49.015,00€. Kar predstavlja 3,6% v celotni vplačani masi sredstev s strani občin članic LAS DBK. V približno enakem obsegu se morajo sredstva vrniti nazaj v okolje, vendar v tem primeru oplemenitena še za sredstva Leader, 4. Osi EKSRP.

Iz izdelanih izračunov je razvidno, da se mora v okolje občine Semič vrniti vsaj **99.360,00€**

III. PORABA SREDSTEV PO PROJEKTIH POVEZANIH Z RAZVOJEM PODEŽELJA NA OBMOČJU SEMIČ

Naziv projekta/Nosilec	Aktivnosti projekta	Vrednost projekta	Indikator	Delež sredstev LASDBK+LEADER za občino Semič
PILOTNI PROJEKT TESTIRANJA ČISTOSTI AVTOHTONE PASME KRANJSKE SIVKE (neposredna udeležba)	<ul style="list-style-type: none"> - Izvajanje izobraževanj - Nakup opreme in materiala - Izvajanje testiranja - Izvajanje strokovnega spremljanja in obdelave podatkov - Izdelava raziskovalne naloge - Promocija projekta 	<p>Celotna vrednost: 91.090,00€</p> <p>Sredstva LAS DBK: 66.992,00€</p>	<p>Izvedene delavnice. Izdelana naloga – rezultati raziskav in testiranj. Nabavljena oprema (mikroskop s kamero, oprema za oplojevanje matic).</p>	22.330,00
VZPOSTAVITEV OSKRBNIH TOČK (neposredna udeležba)	<ul style="list-style-type: none"> - Izvedba delavnic - Izdelava analize potreb in povpraševanja po storitvah na jahalnih poteh - Vzorčni primer označitve in vzpostavitve oskrbne točke - 	<p>Celotna vrednost: 53.017,00€</p> <p>Sredstva LAS DBK: 34.178,06€</p>	<p>Izdelan nov turistični produkt. Urejena oskrbna točka. Izvedene delavnice. Nakup promocijskega materiala.</p>	34.178,06
OHRANITEV DRAGOCENOSTI SADJARSKE KULTURE (neposredna udeležba)	<ul style="list-style-type: none"> - Ureditev vzorčnih nasadov za učne namene in čiščenje zaraslih površin - Usposabljanje ciljnih skupin o oživitvi travniških sadovnjakov - Izobraževanje o pomenu sadja v zdravi prehrani in sadjarske kulture - 	<p>Celotna vrednost: 39.111,00€</p> <p>Sredstva LAS DBK: 21.991,51€</p>	<p>Izvedena izobraževanja. Urejen vzorčni sadni nasad. Izdelane zloženke. Izdelani učni listi. Promocija projekta (spletna stran, članki).</p>	21.991,51
POVEZOVANJE IN USPOSABLJANJE ROKODELCEV TER RAZVOJ CENTROV ROKODELCEV (neposredna udeležba)	<ul style="list-style-type: none"> - Vzpostavitev skupne baze podatkov - Izvajanje rokodelskih delavnic in usposabljanj za pridobitev certifikacije - Izdelava idejne rešitve za 	<p>Celotna vrednost: 34.840,00€</p> <p>Sredstva LAS DBK: 34.660,00€</p>	<p>Izvedena izobraževanja. Izdelane študije in idejne rešitve. Vzpostavljena spletna stran. Pridobljena fotodokumentacija.</p>	11.553,00

	<ul style="list-style-type: none"> - vzpostavitev treh rokodelskih centrov - Izdelava predloga organiziranosti rokodelcev - Promocija projekta 			
Z REVITALIZACIJO MLINOV DO ZELENE ENERGIJE (neposredna udeležba)	<ul style="list-style-type: none"> - Evidentiranje mlinov, ki so primerni za revitalizacijo in preureditev v malo hidroelektrarno - Izobraževalne in promocijske aktivnosti - Priprava okoljskih vidikov in usmeritev za ustrezno revitalizacijo - Izdelava projektne dokumentacije - Izvedba posveta 	<p>Celotna vrednost: 94.000,00€</p> <p>Sredstva LAS DBK: 68.400,00€</p>	<p>Evidenca mlinov.</p> <p>Izvedba strokovne ekskurzije.</p> <p>Izdelani okoljski vidiki in usmeritve.</p> <p>Izdelana projektna dokumentacija, izvedba posveta in promocijskega materiala.</p>	22.800,00
LOKALNA OSKRBA V BELI KRAJINI (neposredna udeležba)	<ul style="list-style-type: none"> - Analiza stanja - Praktično usposabljanje in izobraževanje - Animacija/izobraževanje/ozaveščanje - Postavitev vzorčnih objektov - Izdelava individualnih načrtov razvoja kmetij, individualno svetovanje in izobraževanje - Vzpostavitev sistema organizacije lokalne oskrbe s hrano 	<p>Celotna vrednost: 82.927,86€</p> <p>Sredstva LAS DBK: 65.592,56€</p>	<p>Povečanje obsega pridelave zelenjave in jagodičevja v zaprtih prostorih.</p> <p>Izvedene delavnice in izobraževanja.</p> <p>Vzpostavljena veriga pridelava-odkup-prodaja.</p> <p>Postavljen vzorčni objekt: Plut Aleš, Semič.</p>	10.932,09
REVITALIZACIJA BELOKRANJSKIH STELJNIKOV (neposredna udeležba)	<ul style="list-style-type: none"> - Inventarizacija in valorizacija ključnih steljnatih površin - Čiščenje zaraščenih površin - Izvedba tematskih animacijskih delavnic - Ureditev lokacij za obiskovalce - Oblikovanje spletne strani in ostalega predstavitvenega materiala 	<p>Celotna vrednost: 93.579,00€</p> <p>Sredstva LAS DBK: 72.440,98€</p>	<p>Izvedena izobraževanja.</p> <p>Izdelana raziskovalna naloga.</p> <p>Ureditev informacijskih točk.</p> <p>Očiščene površine steljnikov.</p> <p>Oblikovani predlogi promocijskih izdelkov.</p> <p>Izdelana promocijska zloženka.</p> <p>Izdelani promocijski roloji.</p> <p>Izdelana CGP.</p> <p>Izdelana reklamni spoti.</p> <p>Izdelani vzorčni izdelki.</p>	24.146,00
INFO MREŽA Z MREŽA ZA	<ul style="list-style-type: none"> - Nakup oprema za ureditev Info 	<p>Celotna vrednost:</p>	<p>Urejene info točke.</p> <p>Izvedene delavnice in</p>	1.994,00

PODEŽELJE (območni projekt – 3,6%)	točke. - Povezava in izobraževanje info točk. - Predstavitev info točk v skupni zloženki.	83.836,00€ Sredstva LAS DBK: 55.391,00€	izobraževanja.	
OBNOVA TRADICIONALNE STAVNE DEDIŠČINE NA PODEŽELJU Z MOŽNOSTJO RAZVOJA STACIONARNEGA TURIZMA (območni projekt – 3,6%)	- Izdelava spomeniško varstvene ocene z usmeritvami za prenovo za objekte, ki so pod spomeniškim varstvom (izdelovalec ZVKDS) - Priprava strokovnih podlag z elementi preverjanja možnosti vključitve pilotnih objektov stavbne dediščine v ponudbo stacionarnega turizma - V projekt vključenih 5 pilotnih primerov.	Celotna vrednost: 53.075,00€ Sredstva LAS DBK: 46.722,00€	Izdelane spomeniško varstvene ocene z usmeritvami za prenovo za objekte, ki so pod spomeniškim varstvom. Pripravljene strokovne podlage z elementi preverjanja možnosti vključitve pilotnih objektov stavbne dediščine v ponudbo stacionarnega turizma V projekt vključenih 5 pilotnih primerov.	1.681,00€
KONZORCIJ PODNUNIKOV ZIDANIŠKEGA TURIZMA DOLENJSKE IN BELE KRAJINE (območni projekt – 3,6%)	- Ustanovitev konzorcija zidaniškega turizma, - izobraževanje in svetovanje posameznikom, - Izdelava in tisk priročnikov zidaniški turizem - Izdelava 5 pilotnih primerov PN	Celotna vrednost: 43.160,00€ Sredstva LAS DBK: 40.333,00€	Vključeni člani iz območja Semič.	1.451,00€
PROMOCIJSKI KOTIČEK DOLENJSKE IN BELE KRAJINE (območni projekt – 3,6%)	- Organizirana prodaja podeželskih produktov v HIPER MARKETIH - Individualno pomoč in svetovanje posameznikom pri prodaji	Celotna vrednost: 81.500,00€ Sredstva LAS DBK: 51.542,00€	V prodaji sodelovali tudi ponudniki iz občine Semič.	1.855,00€
OHRANJANJE ETNOLOŠKE RAZNOLIKOSTI PODEŽELJA (območni projekt – 3,6%)	- Ustvarjalne delavnice - Prireditev »Etnološke in kulinarične posebnosti DBK« - Okrogla miza - Strokovna ekskurzija (Dunaj – ogled	Celotna vrednost: 81.657,00€ Sredstva LAS DBK: 69.580,00€	Udeležena društva iz območja občine Semič.	2.504,00€

	tipične prireditve)			
SPOMINKI DOLENJSKE IN BELE KRAJINE (območni projekt – 3,6%)	<ul style="list-style-type: none"> - Preko strokovnih predavanj na temo etnologije, kulturne dediščine in spominkarstva najti konsenz o tem kaj je kvaliteten spominek. - Preko javnega natečaja, na podlagi kriterijev in strokovne komisije izbrati vsaj enega in največ pet spominkov iz vsake od sodelujočih občin Dolenjske in Bele krajine. - Predstaviti izbrane spominke na spletni strani in v publikaciji. 	<p>Celotna vrednost: 77.394,00€</p> <p>Sredstva LAS DBK: 48.286,00€</p>	Izbrani izdelki z belokranjskim motivom: belokranjska pisanica v miniaturnem košku iz šibja, drsanka v miniaturnem košku, magnet breza.	1.738,00
INŠTITUT ZA TRAJNOSTNO UPRAVLJANJE PODEŽELJA (območni projekt – 3,6%)	<ul style="list-style-type: none"> - Udeleženi kmetijski pridelovalci iz območja Semiča. - Udeleženi študenti in srednješolska mladina v izobraževalnem procesu TUP. 	<p>Celotna vrednost: 87.700,00€</p> <p>Sredstva LAS DBK: 51.300,00€</p>	Udeleženi kmetijski pridelovalci iz območja Semiča. Udeleženi študenti in srednješolska mladina v izobraževalnem procesu TUP.	1.846,00€
KULINARIKA DOLENJSKE IN BELE KRAJINE (območni projekt – 3,6%)	<ul style="list-style-type: none"> - Vzbujanje regionalnega oz. nacionalnega ponosa z znamko „Kulinarika Dolenjske in Bele krajine“. - Oživitev in ohranjanje značilnih dolenskih in belokranjskih živil ter posledično receptur in jedi. - Izboljšati kulinarično ponudbo na Dolenjskem in v Beli krajini. 	<p>Celotna vrednost: 92.514,00€</p> <p>Sredstva LAS DBK: 47.996,00€</p>	Udeleženci na delavnicah turistične kmetije in ponudniki iz Semiča.	1.727,00€
NADALJEVANJE PROJEKTA TURIZEM V ZIDANICAH - II. FAZA	<ul style="list-style-type: none"> - Vzpostavljen sistem vavčerskega svetovanja kot pomoč posameznikom pri pridobivanju uporabnega 	<p>Celotna vrednost: 63.112,00€</p>	Udeleženci na delavnicah in v okviru vavčerskega svetovanja lastniki zidanic.	1.363,00€

(območni projekt – 3,6%)	dovoljenja za izvajanje dejavnosti turizem v zidanicah.	Sredstva LAS DBK: 37.867,00€		
LONČENA POSODA V SODOBNI KUHINJI (območni projekt – 3,6%)	<ul style="list-style-type: none"> - Medgeneracijski prenos znanja – zvečanje znanja o lončarstvu v okolju najmanj. - Izvedba lončarskih delavnic za mlade in starejše. 	<p>Celotna vrednost: 30.326,00€</p> <p>Sredstva LAS DBK 23.016,00€:</p>	Udeleženci na delavnicah lončarstvo tudi otroci iz vrtca Semič.	828,00€
SKUPAJ SREDSTVA LEADER+LAS				164.917,66